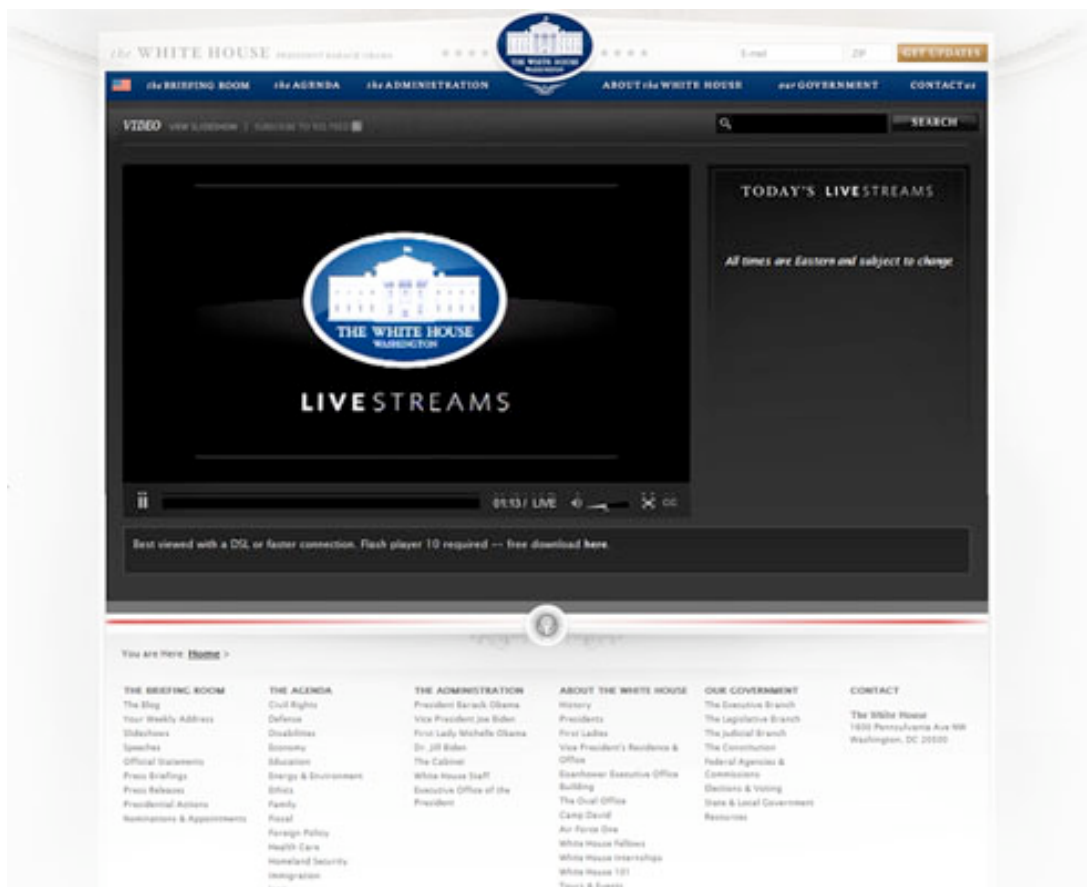

Keizersgracht 174
 Postbus 2960
 1000 CZ Amsterdam
 t +31 (0)20 575 67 20
 f +31 (0)20 575 67 21
 www.kennisland.nl

Cookie-Monster voor het Witte Huis

Whitehouse.gov en YouTube
 Door: Sanderijn Cels
 Maart 2009

“I’ve come here tonight not only to address the distinguished men and women in this great chamber, but to speak frankly and directly to the men and women who sent us here.” Zo luidde de aanhef van president Obama in zijn eerste, officiële toespraak tot het Congres. Zijn *State of the Nation* werd eind februari door 52 miljoen Amerikanen bekeken en wie ’m gemist had, kon de speech terugzien op de website van het Witte Huis. Alleen niet via YouTube.

Het Witte Huis had besloten een andere videospeler te gebruiken die binnenshuis was ontwikkeld. Dat was een breuk met de inmiddels befaamde relatie met YouTube. Tijdens zijn campagne was Obama immers niet van YouTube weg te slaan. Video’s op zijn eigen site werden middels YouTube afgespeeld en zijn team postte 2 tot 3 filmpjes

per dag op de site van YouTube. Het Obama-kamp bouwde zo een heus visueel campagnearchief op én een dijk van een reputatie als progressief internetbastion. De verbazing was dan ook groot dat zijn State of the Nation ineens niet meer via YouTube te zien was.

Was dat een teken aan de wand? Was de innige relatie tussen YouTube en Obama voorgoed voorbij? Of was het slechts een onschuldig experiment? Er wordt immers zoveel uitgeprobeerd in de startfase van een nieuwe regering... Het Witte Huis houdt het op het laatste, maar wellicht is er meer aan de hand.

Achtergrond

Bij de lancering van de nieuwe website van het Witte Huis leek alles koek en ei. Op Whitehouse.gov stonden gewoon YouTube-video's, zoals we gewend waren van Obama. Niets opmerkelijks, zou je denken. Maar wie de privacydisclaimer op de site bekeek, las daarin dat er voor YouTube een uitzondering werd gemaakt op de federale regels inzake privacy. Immers, het inbouwen van YouTube-video's op de eigen website staat YouTube (dat in handen is van Google) toe om data te verzamelen van bezoekers. Dit gebeurt met behulp van cookies: een miniscuul stukje software dat via je browser wordt geïnstalleerd en informatie over je internetgebruik opslaat.

Dat mag niet zomaar op Whitehouse.gov, een website van de federale overheid. Zeker niet als het om cookies gaat die op de lange termijn informatie vergaren en doorgeven - dus langer dan de duur van een eenmalig bezoek op de website. Het gebruik van deze cookies is een schending van de privacy van de burgers die zich via de website willen informeren over de gangen van 's lands bestuur. Het strookt dus simpelweg niet met de richtlijnen die de federale overheid er zelf op nahoudt.

In de VS is bepaald dat een overheidswebsite wel een zeer dringende behoefte moet hebben om gegevens te verzamelen van bezoekers met behulp van bijvoorbeeld cookies, wil het tot het langdurig vergaren van data mogen overgaan en die is er niet, in geval van het Witte Huis. (Daarnaast is bijvoorbeeld bepaald dat een overheidswebsite gebruikers moet voorlichten over het mogelijk vergaren van gegevens en heldere privacyrichtlijnen moet volgen om te verantwoorden over het wat, hoe en waarom.)

Bij de lancering in januari had het Witte Huis dit cookie-probleem dus simpeltjes opgelost: middels een aparte clauseule in de disclaimer waarin feitelijk werd bepaald dat alle richtlijnen intact bleven, behalve als het om YouTube-video's ging. Maar het was natuurlijk wachten op problemen: bloggers sloegen alarm over deze uitzondering.

Dat was ook wel te verwachten, want de website Change.gov (de website van Obama als *president-elect* tijdens de overgangperiode tot zijn inauguratie) was ook al vanwege gebruik van YouTubevideo's op blogs bekritiseerd. Change.gov was echter nog net geen officieel vehikel - en dus, volgens eigen zeggen, niet gebonden aan overheidsrichtlijnen. Maar deze creatieve 'tussenoplossing' hield na de intrede van het Witte Huis niet langer stand.

Uitweg

Hoe is het probleem van het Witte Huis opgelost? Ten eerste is YouTube zelf aan de slag gegaan. Dit gebeurde overigens al, los van de Witte Huis-kwestie, in samenwerking met de General Services Administration. YouTube heeft inmiddels een videospeler ontwikkeld zonder YouTube-logo erop en het bedrijf is bezig de eigen privacyregels te herzien voor videos van overheidswebsites om gebruikers te

waarschuwen dat er middels cookies data over hen worden verzameld. Zo hoopt het bedrijf overheden in staat te stellen toch YouTube te (blijven) gebruiken.

Het Witte Huis heeft direct na het cookie-alarm bij de lancering van haar website enkele ingrepen gedaan. Er werd eerst een link toegevoegd onder de YouTube videospeler, waarop een bezoeker kon klikken als die lange termijn-cookies wilde vermijden. Maar dat bleek niet genoeg, want zodra een bezoeker alleen al op een pagina belandt, vergaart YouTube al data - je hoeft daarvoor niet eens de videospeler te activeren. Nadat dit werd aangekaart, veranderde Whitehouse.gov razendsnel de videospeler in een *plaatje* van een videospeler: pas als je hierop klikte, werd de link naar YouTube gemaakt en dus ook een cookie geïnstalleerd.

Daarnaast veranderde men de disclaimer op de website. De strekking daarvan luidde dat er op dit moment nu eenmaal video's op staan die via derden worden gestreamd en die niet geheel aan de privacyvereisten voldoen, maar dat hieraan wordt gewerkt. (Dit tekstfragment staat achterin dit document.) Men houdt dus vast aan de oude federale privacyreglementen, daterend uit 2003, toen men met *full stream* video nog weinig rekening hield. Nadat deze twee ingrepen in januari 2009 waren verwezenlijkt, 'experimenteerde' het Witte Huis in februari tenslotte met de eigen videospeler om de State of the Nation uit te zenden.

Dilemma

Het probleem achter de cookie-clausule is breder dan alleen het voorbeeld van Obama's toespraak. In populaire internetapplicaties is het onthouden van een zekere mate van informatie van individuele gebruikers eenmaal vaak ingebouwd. En wil een overheid gebruik maken van deze webtoepassingen, dan kan ze hier mogelijk door in problemen komen.

Sociale netwerksites (zoals Facebook) hebben bijvoorbeeld vaak een verdienmodel waarbij gegevens van gebruikers worden verzameld en verkocht. Of ze gaan uit van *user control*: gebruikers kunnen dan zelf aangegeven welke informatie ze wel of niet willen delen en hoe lang ze dat willen doen. Deze vorm van controle past bij het verschijnsel web 2.0, waar de toegevoegde waarde die gebruikers zelf aanleveren centraal staat. Het idee erachter is: 'zij staan centraal, dus zij mogen bepalen.' Maar deze vorm past niet bij overheidsregulering, waarin doorgaans niet of nauwelijks ruimte bestaat voor zulke flexibele toepassingen.

Daarnaast worden er soms nieuwe software-applicaties ontwikkeld die expliciet of impliciet data verzamelen en die op gespannen voet kunnen staan met de privacy- en/of veiligheidsprotocollen van overheden of die de formuleringen in deze protocollen nét ontglippen, omdat ze niet binnen de gebruikelijke definities passen. Kortom, elke overheid die van nieuwe webtechnologie gebruik wil maken, kan wel eens voor problemen komen te staan. Er zitten juridische, beleidsmatige en technologische haken en ogen aan; kwesties als privacy en veiligheid zijn geen uitgemaakte zaak.

Volgens ingewijden is de kwestie YouTube zeker niet het laatste probleem waar het Witte Huis tegenaan zal gaan lopen. Er wordt in Washington hard gewerkt aan allerlei nieuwe applicaties. Het online team van de president bestaat uit 7 medewerkers en ze beschouwen de website als een "*ongoing experiment*". Of het publiek alsjeblieft "geduld" wil hebben, vragen ze, want ze doen echt hun best, ook met betrekking tot de privacy. "*Stay tuned.*"

Extra informatie

Links:

- Meer informatie over cookies in het algemeen:
http://en.wikipedia.org/wiki/HTTP_cookie
- De E-Government Act Privacy Implementation uit 2003, ofwel het ‘standaard’ regeringsbeleid ten aanzien van privacy (en dus ook cookies):
<http://www.whitehouse.gov/omb/memoranda/m03-22.html>
- ‘The New York Times’ over de nieuwe videospeler van het Witte Huis:
<http://bits.blogs.nytimes.com/2009/03/02/white-house-denies-it-is-shunning-youtube/>
Blog over het Witte Huis-beleid ten aanzien van zoekmachines en mogelijke privacy-kwesties hieromtrent:
http://news.cnet.com/8301-13578_3-10146802-38.html?tag=mncol;txt
- Blog over het gebruik van YouTube op Change.gov:
<http://news.cnet.com/why-obama-should-ditch-youtube/?tag=mncol;title>
- Blog over het potentiële gevaren van het gebruik van een *web beacon* via een door het Witte Huis gecontracteerde derde partij:
<http://www.interesting-people.org/archives/interesting-people/200901/msg00144.html>
- Een van de blogs met alarm over de uitzondering voor YouTube door het Witte Huis:
http://news.cnet.com/8301-13739_3-10147726-46.html?tag=mncol;txt
- Privacybeleid van het Witte Huis, inclusief onderstaande cookie-clausule:
<http://www.whitehouse.gov/privacy/>

Disclaimer op Whitehouse.gov (maart 2009):

“Cookies: A cookie is a tiny piece of data stored by a user's browser that helps a web site or service recognize that user's unique computer. You can remove or block cookies by changing the settings of your browser.

Session specific cookies may be used on WhiteHouse.gov to improve the user experience and for basic web metrics. These cookies expire in a very short time frame or when a browser window closes and are permitted by current federal guidelines.

The federal government has guidelines for the use of persistent cookies. The goals of the guidelines are to enable the useful functioning of federal websites while protecting individual privacy.

For videos that are visible on WhiteHouse.gov, a ‘persistent cookie’ is set by third party providers when you click to play a video. *(We may experience some engineering difficulties as the new Whitehouse.gov is posted and reviewed. We intend, however, to fully enforce the above provisions as soon as possible. If you are experiencing any difficulties, [please contact us.](#))*

This persistent cookie is used by some third party providers to help maintain the integrity of video statistics. A waiver has been issued by the White House Counsel's office to allow for the use of this persistent cookie.

If you would like to view a video without the use of persistent cookies, a link to download the video file is typically provided just below the video.”